

Energie management plan

Bedrijf: Elenbaas-Snoep Holding B.V.
Loon & Grondwerkbedrijf J. Elenbaas B.V.
Elenbaas-Snoep Onroerend Goed B.V.
Landbouwbedrijf Elenbaas B.V.

Periode: 2019

Auteur: A. Elenbaas en K. Lambregts

Datum: 17-06-2019

INHOUDSOPGAVE

1	<i>Inleiding</i>	3
2	<i>Normatieve wijzigingen</i>	4
3	<i>Energiestromen</i>	4
	3.1 Algemeen	4
	3.2 Reductiedoelstelling voor scope 1 & 2	4
	3.3 Reductiedoelstelling projecten met gunningsvoordeel	5
4	<i>Voortgang doelstellingen</i>	5
	4.1 Doelstelling voor het gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom	6
	4.2 Afwijkingen, correcties, preventieve en/of corrigerende maatregelen	6
5	<i>Plan van aanpak</i>	6
	5.1 Maatregelen scope 1 bedrijf	6
	5.2 Maatregelen scope 2 bedrijf	7
6	<i>Actualisatie Sector- en keten initiatieven</i>	7
7	<i>Monitoring en meting</i>	7
	7.1 Energie prestatie-indicatoren (EnPI's)	7
8	<i>Periodieke opvolging / voortdurende verbetering</i>	8
9	<i>Actieplan: Verantwoordelijkheden, taakstellingen en budget</i>	9
	9.1 Verantwoordelijkheden	9
	9.2 Actieplan	9

1 Inleiding

In onze beleidsverklaring hebben wij de doelstelling uitgesproken om onze CO₂-uitstoot te reduceren met 10% in 2025 (1,25 % per jaar) ten opzichte van de genormaliseerde CO₂-uitstoot in het basisjaar 2017.

Om die doelstelling te bereiken hebben wij onderzoek gedaan naar de verschillende reductiemogelijkheden. Hiervoor hebben wij intern overlegd en hebben wij gebruik gemaakt van de besparingsmaatregelen die andere bedrijven in de sector hebben genomen.

De geselecteerde maatregelen zijn samen met de doelstellingen vastgelegd in dit Energie Management Actieplan. Dit plan heeft betrekking op het jaar 2019. Het actieplan is opgesteld conform NEN-ISO 50001 en wordt middels de ondertekening van deze inleiding onderschreven door de directie.

Al onze projecten zijn min of meer vergelijkbaar. Derhalve hebben wij een vaste set maatregelen gedefinieerd die in principe voor alle projecten geldt. Mochten er projecten zijn waarbij weinig van de bedrijfsmaatregelen toepasbaar zijn, dan zullen wij nagaan of er wellicht andere maatregelen mogelijk zijn in dat specifieke project, en/of het geheel van bedrijfsmaatregelen wel voldoende compleet is.

Het plan is gecommuniceerd (intern en extern) en voor zover mogelijk geïmplementeerd voor ons bedrijf en het project waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is. Voor zover implementatie van een bepaalde maatregel nog niet is gerealiseerd is hiervoor een streefdatum in het actieplan vastgelegd. Het plan wordt jaarlijks (of zo vaak als nodig) bijgesteld en goedgekeurd door de directie.

Dhr. J. Elenbaas, Directeur

Voor akkoord
Poortvliet, 17-06-2019

Handtekening

2 Normatieve wijzigingen

Dit Energie Management Actieplan is opgebouwd conform de paragrafen 4.4.3, 4.4.4, 4.4.5, 4.4.6, 4.6.1 en 4.6.4 van de norm NEN-ISO 50001. De internationale erkende norm ISO 50001 bestaat uit eisen met gebruiksrichtlijnen voor energie-managementsystemen.

In de onderstaande tabel is per paragraaf een verwijzing opgenomen naar het hoofdstuk in dit rapport waar het betreffende punt uit de ISO 50001 norm wordt behandeld.

ISO 50001	Onderwerp	Hoofdstuk
§ 4.4.3	Uitvoeren van een energie audit	7
§ 4.4.4	Uitgangswaarden voor energieverbruik / Referentiejaar	3
§ 4.4.5	Energie Prestatie Indicatoren	6
§ 4.4.6	Doelstellingen, Taakstellingen, Actieplan	8
§ 4.6.1	Monitoring, meten en analyseren	6
§ 4.6.4	Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	4

3 Energiestromen

3.1 Algemeen

De meest materiële emissies zijn bepaald in de CO₂-footprint van 2016, 2017 en 2018. Jaarlijks zal in het energieemissierapport worden nagegaan of de emissie inventaris (onderdeel van de CO₂-footprint rapportage) actueel is en zal er vorm worden gegeven aan onze reductiedoelstellingen. Ook is een emissie inventaris rapport opgesteld, dat jaarlijks zal worden geëvalueerd.

De algemene bedrijfsdoelstelling is een reductie van 10 % in 2025 ten opzichte van de uitstoot in het basisjaar 2017. Dit energie management actieplan beschrijft welke maatregelen wij gaan nemen om deze reductiedoelstelling te kunnen behalen.

3.2 Reductiedoelstelling voor scope 1 & 2

Doelstelling zoals geformuleerd was:

Soorten emissies en scopes (SKAO)	Reductiedoel (t.o.v. 2017)	Periode
Totaal (scope 1 & 2)	10%	2025

Om deze doelstelling te realiseren zal jaarlijks een doelstelling worden opgesteld. Voor 2018 was deze nog niet formeel opgesteld, maar er is al wel druk gewerkt aan het reduceren van CO₂ met betrekking tot de CO₂-prestatieladder certificering.

Om ons doel voor 2025 te behalen stellen wij onze doelstelling voor het jaar 2019 als volgt:

Soorten emissies en scopes (SKAO)	Reductiedoel (t.o.v. 2017)	Periode
Totaal (scope 1 & 2)	2,50%	2019
Directie CO ₂ -emissies (scope 1)	2,50%	2019
Indirecte CO ₂ -emissies (scope 2)	2,50%	2019

Tijdens het opstellen van het verslag van de directiebeoordeling en het opstellen van de andere bestanden ten behoeve van de CO₂-prestatieladder in 2019 en aan het begin van 2020 zullen wij het resultaat evalueren en waar nodig bijsturen.

3.3 Reductiedoelstelling projecten met gunningsvoordeel

Op het moment van het opstellen van dit plan is er een project waarvoor gunningsoordeel op verkregen is. Namelijk het maaien van de wegbermen en waterlopen voor het Waterschap.

Dit project is pas op 15 april opgestart.

Ook hier is de doelstelling om 1,25 % per jaar te reduceren.

Hier zijn alleen nog geen historische gegevens voorhanden.

Men is wel direct gestart met het zo gedetailleerd mogelijk registreren van het brandstofverbruik voor dit project.

4 Voortgang doelstellingen

Jaarlijks kwantificeren en bewaken wij de voortgang van onze doelstellingen. Uit onze jaarlijkse inventarisatie komt het volgende naar voren;

Tabel: Voortgang emissie reductie (Bron; Elenbaas CO₂ footprints)

Onderwerp	Scope	Eenheid	2016	2017	2018
Algemeen (totale uitstoot scope 1 & 2)	1&2	Ton CO ₂	610	627	584
Scope 1;	1	Ton CO ₂	605	622	575
Scope 2; Elektriciteit	2	Ton CO ₂	5	5	9

In de footprint van 2016, 2017, 2018 is het een en ander verder gespecificeerd

Tabel: huidige prestatie in absolute getallen

Doelstelling	Resultaat 2018 t.o.v. 2017 (%)
Algemeen (totale uitstoot scope 1 & 2)	- 6,9 %
Scope 1	- 7,6 %
Scope 2	+ 80,0 %

Uit het bovenstaande blijkt dat wij onze totale doelstelling in absolute getallen in 2018 ruimschoots hebben gehaald. Wel is het verbruik aan elektriciteit toegenomen, maar het vermoeden is dat de registratie in 2018 beter was dan in de jaren ervoor. Omdat ook het kantoor en het woonhuis hierin zijn meegenomen.

De verwachting is dat 2019 ook wel een daling zal geven door aanschaf van energiezuinige voertuigen. Mogelijk is het relateren aan het aantal FTE's of aan het aantal draaiuren een betere methodiek om de reductie of stijging inzichtelijk te maken.

Verder is duidelijk dat het brandstofverbruik in de vorm van diesel de grootste emissie uitstoot geeft. Het is dan ook van belang hierin een reductie te krijgen.

4.1 Doelstelling voor het gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom

Jaarlijks volgen wij de ontwikkelingen en zullen wij inventariseren of er mogelijk alternatieven zijn voor onze brandstoffen. Ook via het sector- en keteninitiatief van Cumela proberen wij mogelijkheden te achterhalen.

Op dit moment zijn we tevens druk bezig met de bouw van een nieuwe loods, waarbij we ook zonnepanelen op de oude loods willen leggen.

Er is in het verleden ook een proef gedaan met biobrandstoffen, maar deze is niet voortgezet omdat met name de nieuwere machines stilvielen bij het gebruik van deze biobrandstof.

4.2 Afwijkingen, correcties, preventieve en/of corrigerende maatregelen

In het Plan van Aanpak zijn de corrigerende en preventieve maatregelen in de vorm van de doelstellingen weergegeven.

5 Plan van aanpak

5.1 Maatregelen scope 1 bedrijf

Om te kunnen voldoen aan de reductiedoelstelling voor de periode 2019 nemen wij de volgende maatregelen.

Het gaan toepassen van 2017 als het referentiejaar.

Duurzamer gebruik mobiele werktuigen;

- Het stallen van voertuigen bij derden, zodat niet dagelijks op en neer hoeft te worden gereden.
- Instructie en controle van alle machinisten op de projectlocaties door het gebruik van de machines aan de kaart te stellen tijdens;
  - Startwerkoverleg,
  - Werkplek inspecties,
  - Toolboxen,
  - Controles op gedrag bij de dagelijkse werkzaamheden door de directeur.

De aandacht ligt bij deze maatregel op het niet onnodig stationair laten draaien van de machines.

- Wij willen met het 'groener' maken van ons inkoopbeleid een CO₂-reductie bewerkstelligen door bij de inkoop actief te letten op de verbruiksgegevens bij zowel de machines als de bedrijfswagens;
- Gedegen onderhoud van het machinepark en tijdig vervangen van versleten/verouderd materieel;
- Het sluiten van de deuren van de werkplaats en de verwarming lager zetten, als de werkplaats niet wordt bemand;
- Onderzoeken of we de reductie doelstellingen kunnen relateren aan het aantal draaiuren van de machines of de omzet van het bedrijf. Dit om een beter vergelijkbaar resultaat te creëren wanneer de hoeveelheid of de aard van de projecten verandert.

5.2 Maatregelen scope 2 bedrijf

Bedrijfspan

De emissiestroom waarop deze maatregel betrekking heeft is het elektriciteitsverbruik;

- Het nagaan of het mogelijk is om zonnepanelen op het dak van de reeds gebouwde loods gerealiseerd kan worden.
- De aanschaf van energie zuinige apparatuur wanneer dit aan vervanging toe is.
- Er op letten dat alle elektrische apparaten uit staan wanneer het pand verlaten wordt.
- Er op te letten dat verlichting uitgezet wordt in ruimten die niet gebruikt worden.

In de overlegstructuur van 2019, met behulp van de footprint over de 1^e helft van 2019 en begin 2020 via de directiebeoordeling zullen wij onze reductie resultaten en de maatregelen in het plan van aanpak evalueren en waar nodig aanpassen om onze doelstellingen voor de komende jaren te bereiken.

6 Actualisatie Sector- en keten initiatieven

Er is nagegaan welke sectorinitiatieven en keteninitiatieven er op dit moment aanwezig zijn. Hierbij is met name gebruik gemaakt van het overzicht van de website van het SKAO https://www.skao.nl/Initiatieven_programma.

Naar aanleiding hiervan is besloten om in te stappen bij het sector initiatief van Cumela. Hiervan is al een bijeenkomst geweest, die als zeer positief is ervaren en zeker meer kennis en inzicht bij de COF heeft opgeleverd.

7 Monitoring en meting

Elke besparingsmaatregel die wij nemen wordt gemonitord. Hiervoor is een meet- en monitoringssysteem ingericht (zie procedure C.8.3). De monitoring en meting van de CO₂-reductiemaatregelen zal periodiek plaatsvinden. Als een maatregel in de praktijk tegenvalt, kunnen wij beslissen om te stoppen met de maatregel en/of de monitoring.

7.1 Energie prestatie-indicatoren (EnPI's)

Om daadwerkelijk sturing op het energieverbruik mogelijk te maken hebben wij een aantal Energie prestatie-indicatoren (EnPI's) geformuleerd. EnPI's kunnen bestaan uit een parameter (absoluut energiegebruik), energiegebruik per eenheid (bijvoorbeeld werkdag, weekenddag, fabricatieduur, product, ploeg) of een multivariabel model.

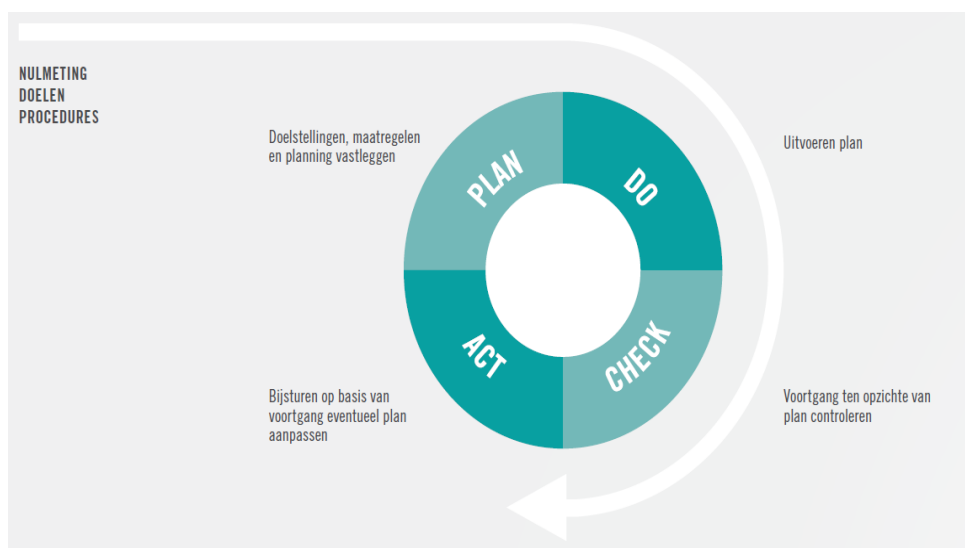
Energie prestatie-indicatoren (EnPI's)

Onderwerp	Registratie	Intervalperiode
Gasverbruik	Facturen leverancier & meterstand	Halfjaarlijks
Elektriciteitsverbruik	Facturen leverancier & meterstand	Halfjaarlijks
Brandstofverbruik mobiele werktuigen	Facturen brandstofleveranciers	Halfjaarlijks
Brandstofverbruik wagenpark	Facturen brandstofleveranciers	Halfjaarlijks

8 Periodieke opvolging / voortdurende verbetering

Het formuleren van doelstellingen, selecteren van besparingsmaatregelen is geen eenmalige actie. Om ervoor te zorgen dat het beleid ook daadwerkelijk onderdeel wordt van de dagelijkse bedrijfsvoering moeten deze activiteiten continu plaatsvinden.

Zo zullen wij gedurende het jaar de reductiemaatregelen uitvoeren, verbruik registreren, communiceren en processen in de organisatie periodiek bijwerken en evalueren. Door het doorlopen van de Plan-Do-Check-Act stuurcyclus zorgen wij ervoor dat wij werken aan voortdurende verbetering van onze CO₂ prestaties.

Minimaal eenmaal per jaar buigt, onder verantwoordelijkheid van de directeur, de organisatie zich over het functioneren van het energie management systeem. De directiebeoordeling vormt samen met het energie audit verslag mede de input tot voortdurend verbeteren.

9 Actieplan: Verantwoordelijkheden, taakstellingen en budget

9.1 Verantwoordelijkheden

Binnen Elenbaas is de directeur, tevens de COF eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van het Energie Management Actieplan binnen het energie-managementsysteem. Dat geldt zowel voor de projecten als voor binnen de organisatie.

9.2 Actieplan

Nr.	Actie/ doelstelling Doelstelling moet zo mogelijk SMART zijn	Mogelijke CO ₂ -reductie of energie-besparing (%)	Benodigde middelen en budget	Verantwoordelijke en eventueel betrokken belanghebbenden	Streefdatum	Status**	
						Gerealiseerd Gecommuniceerd Gedocumenteerd	Datum
1.	Onderzoek naar het beter in kaart brengen van het draaiuren per machine	Indirect door beter registratie	20 manuur	COF	Doorgaand	Continu	
2.	Actief letten op de verbruiksgegevens bij de inkoop bij machines.	Afhankelijk per machine 10-25% brandstof verbruik	Inkoop budget	COF	Doorgaand	Continu	
3.	Het aanschaffen van zonnepanelen tegelijkertijd met de nieuwbouw.	-80% stroomverbruik	In combinatie met subsidie 20.000 euro	Directeur	December 2019	Onderhanden	
4.	Het opnemen van Ledlampen in de nieuwbouw en vervangen lampen in de bestaande bouw door LED-verlichting.	- 5 % stroomverbruik	10.000 euro	Directeur	December 2019	Onderhanden	

Nr.	Actie/ doelstelling Doelstelling moet zo mogelijk SMART zijn	Mogelijke CO ₂ -reductie of energiebesparing (%)	Benodigde middelen en budget	Verantwoordelijke en eventueel betrokken belanghebbenden	Streefdatum	Status**	
						Gerealiseerd Gecommuniceerd Gedocumenteerd	Datum
5.	Er op toezien dat alle elektrische apparaten en verlichting uit staan wanneer het pand verlaten wordt	-1% stroomverbruik	Geen	Alle medewerkers	Doorgaand	Continu	
6.	Aanschaf energie zuinige apparatuur	Afhankelijk van machine	Inkoop budget	COF	Doorgaand, wordt jaarlijks bepaald	Continu	
7.	Het maandelijks controleren van de bandenspanning van de voertuigen door de medewerkers	5 % brandstofverbruik	Extra controle op de banden (half uur per week)	Alle medewerkers	Doorgaand	Continu	
8.	Eigen personeel informeren en betrekken, bewustwording	10-20% op dieselverbruik	Nieuwsbrief, toolbox + beoordeling 2 manuren, per halfjaar	COF en alle medewerkers	Doorgaand eens per half jaar	Onderhanden	
9.	Het verder in- en extern opleiden van de COF.	Afhankelijk van initiatief	24 manuur €2400,- extern advies	COF	December 2019	Onder handen	
10	Het gaan plaatsen van een laadpaal voor elektrische auto's.	Indirect	2000 euro	Directeur	December 2019	Is onderhanden	

Nr.	Actie/ doelstelling Doelstelling moet zo mogelijk SMART zijn	Mogelijke CO ₂ -reductie of energiebesparing (%)	Benodigde middelen en budget	Verantwoordelijke en eventueel betrokken belanghebbenden	Streefdatum	Status**	
						Gerealiseerd Gecommuniceerd Gedocumenteerd	Datum
11	Op zoek gaan naar alternatieve brandstoffen of toepassen van hulpstoffen om een reductie teweeg te brengen.	Indirect	20 manuren	COF	Oktober 2019	Onderhanden	
12	Het relateren van de brandstof aan het aantal ares dat gemaaid is in het kader van het project met gunning of in relatie tot de gereden kilometers en/of draaiuren van de machines	Indirect	20 uur administratief 24 uur directeur	COF	Vanaf april 2019	Onder handen	